

Herrer, jeg er altsaa nødt til at fastholde Forslaget, uagtet flere af mine ærede Venner tro, at der ligger Farer deri; men da jeg nu har den Overtydning, at man i ethvert Fald til 3die Behandling fra anden Side vil foretage Noget, hvis Forslaget bliver vedtaget, og det da staar i min egen Magt alene at stille Underendringsforslag, ser jeg ingen Betenkelighed ved at fastholde Forslaget. Der kan ikke ske nogen Skade derved, thi den Stemmning, vi afgive her ved 2den Behandling, har jo ikke samme Betydning som den, der bliver afgiven ved 3die Behandling. Jeg skal med disse Ord anmode om, at man stemmer for Forslaget, thi een Sugl i Haanden er bedre end ti paa Taget.

Brig: Jeg forlangte Ordet igaar i Anledning af en Henvendelse, som den ærede Ordfører gjorde til mig, idet han mente, at den Tilslutning, jeg gjorde til nogle Bemærkninger, der bleve fremsatte af det ærede Medlem for Præsto Amts 1ste Valgkreds (Scavenius), senere skulde have generet mig, idet jeg maatte erkjende, at de Ytringer, der kom fra den ærede Ordfører, gik ud paa Noget, som jeg tilligemed med mine politiske Meningsfæller tidligere havde været fuldkommen enig i. Jeg maa paa det Bestemteste benegte dette, jeg har aldrig nogenstunde haft den Mening eller den Opfattelse af det politiske Liv, at Folkethinget skulde kunne udpege den, som skulde beklæde en Ministerpost. Det var disse Ord, der bleve brugte af den ærede Ordfører, mod hvilke der blev protesteret, og til hvilken Protest jeg sluttede mig. Nu veed jeg meget vel, at den ærede Ordfører har en stor Smidighed i, naar slige stærke Ytringer blive angrebne, da senere at fortynde dem saaledes, at de blive til noget ganske Andet. Saaledes blev ogsaa hans første Ytringer senere forandrede derved, at man ikke vilde indrømme Folkethinget den tilbørlige Indflydelse eller tage Hensyn til Folkethinget, naar der var Tale om, hvem der skulde udnævnes til Minister; men det er efter min Opfattelse to fuldstændig forskellige Ting, saameget mere som den første Ytring jo staar i Overensstemmelse med andre Ytringer, der tidligere ere komne fra den ærede Ordfører. Med Hensyn til de Ændringsforslag, der her ere stillede til Finantsloven, kan jeg ikke Andet end beklage den Stilling, hvori det ærede Medlem for Odder (Winther) er kommen. Igaar stod han saa glimrende, hans Forslag blev velvilligt modtaget af den høit ærede Minister, det blev modtaget af os, der ellers ikke pleie at slutte os saa nær til det ærede Medlem, og det fik ogsaa stærk Tilslutning af flere Medlemmer fra den anden Side, men hvorledes staar det ærede Medlem i Dag? Nu bliver han, der dog vistnok er renslivet Bensiremand, bestyldt for, eller i alt Fald bliver der fremkastet Misstanke om, at han gaar Andres Grinder. Man mistænker det ærede Medlems rene Bevæggrunde,

og hvad der er meget værre, de af hans Meningsfæller, der igaar talte saa varmt for hans Forslag, falde idag fra. Deraf kan man se, til hvor megen Gavn det er, at man faar Tid til at sove paa en Sag. Det ærede Medlem, der sidder foran mig fra Aarhus Amt (N. Jensen), talte igaar saa smukt og varmt om dette Forslag, han anede ikke, at der i det laa skjult nogle slemme Slanger, som vilde aldeles vende op og ned paa det Forhold, der bør være mellem Administrationen og Lovgivningen; det ærede Medlem anede ikke, hvorledes en Tilslutning til dette Forslag vilde være en Paaskjønnelse af, at Ministeren tilsidefatte Lovgivningsmagten paa berettigede Punkter; men nu, da han har sovet paa det i Nat, opdager han det, nu stemmer han anderledes, og det vil maasse blive Tilfældet med flere andre Medlemmer, saaledes at jeg er bange for, at den glimrende Udsigt, der igaar var for dette Forslag, i Dag vil blive meget formørket. Jeg for mit Vedkommende skal i Dag, ligesom jeg gjorde igaar, fuldstændig samstemme med dette Forslag og bevare den samme Tilslutning til det, og jeg maa tilstaa, at jeg, uagtet jeg har sovet paa det i Nat, dog ikke har kunnet finde de Slanger og farlige Ting i Forslaget, som der menes at skulle være i det. Jeg tror ikke, at der i dette Forslag er nogen som helst Reformation af Skolevesenet ad administrativt Vej, som egentlig hører ind under Lovgivningen. Vi have jo den bestaaende Lovgivning, nemlig Anordningen af 1814 med de Tilføjninger, der senere ere komne til, og Ministeren maa kunne bruge de Rettigheder, som den bestaaende Lovgivning hjenler ham. Havde man ønsket en Forandring i disse Forhold, da vide vi jo alle, at der tidligere af en Minister har været tilbudt os en Leilighed til at komme ind paa en Reform af Skolevesenet. Jeg skal ikke nærmere komme ind paa, hvis Modstand dette strandede paa (Berg: Lad os høre!). Ja, saa vil jeg sige, det var nærmest paa en Modstand fra det ærede Medlem og dem, der stemte med ham, men det foreligger ikke her. Altsaa, det, vi have, er den bestaaende Lovgivning, og jeg tror, at den hjenler Ministeren visse bestemte Rettigheder, som man trods al den Uvillie, man nærer derimod, ikke kan negte ere tilstede; men det, Ministeren mangler, er Midler til at kunne give nogle fattige Skolelærere, der sidde i fortrykte Kaar, som gjøre dem Livet surt og gjøre dem uskikkede til deres Arbejde, en Haandskræftning i deres Nød. Det er Alt, hvad der ligger i dette Forslag, det er en Bevilling af en vis Sum Penge til at kunne saadanne Skolelærere til Hjælp (S. A. Hansen: Vilkaarlig). Ja, der er altid i den Slags Ting en vis Vilkaarlighed, den kan aldrig undgaas, men jeg veed ikke, hvad der berettiger det ærede Medlem til at tro, at den ærede Minister, navnlig efter at han har udtalt, at han vil indhente de nødvendige Oplysninger, vilde følge andre Hensyn end dem, som en samvittighedsfuld Overveelse maatte